

Uit de knoop

**Anke van Boxmeer
& Els van Dijck**

Anke van Boxmeer en Els van Dijck zijn groepsleerkracht van groep 1-2 op basisschool Roald Dahl in Sint-Michielsgestel. Daarnaast ontwikkelen zij lesmateriaal voor Kleuteruniversiteit en jufanke.nl.

Knopen fascineren. Je kunt ze verzamelen, sorteren, tellen... Maar er valt zoveel meer uit de knoop te halen!

Bij elk thema dat bij de kleuters aangeboden wordt, kunt u met knopen aan de slag. Met knopen zijn betekenisvolle, leerzame activiteiten te creëren die ook nog eens goedkoop zijn. Verzamel verschillende knopen en ga van start.

Een nieuw schooljaar

Laat elk kind een knoop die ze mooi vinden van thuis meebrengen. Vraag het kind iets over zichzelf te vertellen, terwijl ze hun knoop aan een draad rijgen. Iedereen rijgt de knoop aan dezelfde draad. Verdeel de knopen over de draad door de draad door meerdere gaten van elke knoop te steken. Knoop de uiteinden van de draad aan elkaar. Klaar is de groepsketting om gedurende het schooljaar te gebruiken, bijvoorbeeld als feestketting voor de jarige job.

Dit ben ik!

Tijdens het thema 'ik en mijn familie' komen knopen goed van pas ter versiering. Laat de kinderen een foto van zichzelf meebrengen of maak een foto van elk kind. Plak de foto op een stuk karton. De kinderen plakken een reeks knopen om de foto, zodat er een vrolijke lijst ontstaat.

Gebruik hetzelfde idee voor een verjaardagskalender. Vergroot de foto's en laat de kinderen hierop hun leeftijd met knopen plakken, het liefst op hun trui of shirt. De knopen geven de leeftijd aan die de kinderen bereiken bij hun eerstvolgende verjaardag. Hang de kunstwerken in het lokaal.

Appels plukken

Speel een gezellig herfstspel met een kleine groep kinderen. Verzamel rode knopen. Teken een appelboom voor elk kind en leg hier twintig knopen op. Om de beurt gooien de kinderen met de dobbelsteen en plukken het aantal appels gelijk aan het aantal gegooide ogen. Wie heeft zijn boom het eerst leeg?

Muzieknoten

Verzamel knopen in de kleuren van de klankstaven van de xylofoon. Plak gekleurde stickers op de klankstaven wanneer deze niet gekleurd zijn. Geef de kinderen een lege notenbalk (te vinden op praxisbulletin.nl). De kinderen leggen knopen op de notenbalk. Vervolgens spelen ze hun zelfbedachte muziekstuk op de xylofoon. Dit doen ze door op de klankstaven met dezelfde kleuren als de knopen te slaan.

De letterpiet

Vertel de kinderen dat de chocoladepiet de bak met knopen in de klas zag staan en meteen aan het werk ging. Hij maakte geen letters van chocolade, maar letters van knopen! Laat de letters die piet gelegd heeft aan de kinderen zien. Vraag de kinderen of zij de eerste letter van hun naam met knopen kunnen leggen.

Knopenslinger

Knip kerstbomen uit groen Engels karton. Laat de kinderen de bomen met knopen versieren. Maak een knopenslinger door een slingerende lijn met wit potlood over de boom te trekken. De kinderen leggen de knopen op de lijn. Variatie: Leg de kartonnen kerstbomen op de borden van Hamertje tik. Zorg voor knopen met (grote) gaten en laat de kinderen de knopen op de boom timmeren.

Gelukkig nieuwjaar!

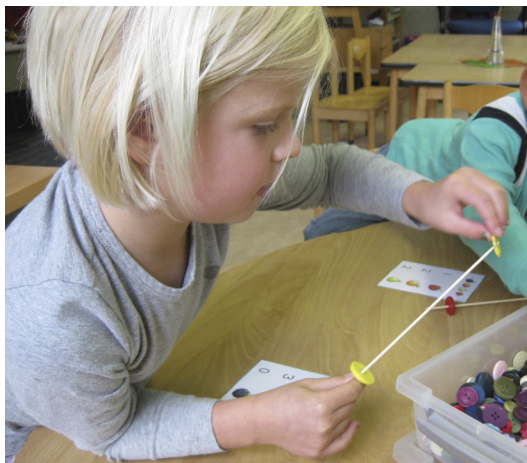
Zorg voor lange satéprikkers. De kinderen maken vuurwerksterretjes door knopen in rijen tegen de bovenkant van de prikker te leggen. De rijen met knopen 'schieten' alle kanten op, zodat er siervuurwerk ontstaat. Vraag de kinderen verschillende reeksen te leggen, bijvoorbeeld een rij met blauw en groen, een rij met roze en geel en een rij met oranje, groen en geel.

Met knopen zijn
betekenisvolle,
leerzame
activiteiten
te creëren

Warme wintertruitjes

Zorg voor knopen in de kleuren blauw, paars, roze, rood en groen. Print de opdrachtkaarten *Warme wintertruitjes* uit die op praxisbulletin.nl staan. De kinderen pakken een kaartje en leggen het aantal knopen dat hierop aangegeven staat op een trui.

Confettikokers

Zorg voor lege (confetti)kokers. Vul de kokers met knopen. Geef elk kind een koker. De kinderen laten confetti (knopen) uit de koker 'knallen' en leggen hier een figuur mee op tafel. Daarna gaat de confetti weer terug in de koker en wordt er een nieuw figuur uit 'geknald'. Gebruik de confettikokers tijdens carnaval of het thema 'feest'.

Knopenprikkers

Maak knopenprikkers tijdens het thema 'ziek zijn'. Print de opdrachtkaarten *Knopenprikkers* uit die op *praxisbulletin.nl* staan. Zorg voor knopen met grote ogen. De kinderen rijgen knopen gelijk aan de kleuren van het fruit aan een prikker. Controleer of de knopen in de juiste volgorde aan de prikker zitten. Zet de prikkers in een halve kool of piepschuimbol.

De getallenwinkel

Verzamel glazen potten. Maak labels vast aan stukken elastiek en knoop de uiteinden van het elastiek aan elkaar. Schrijf een getal op elk label. De kinderen gaan in de getallenwinkel aan het werk. Ze kiezen enkele labels en hangen deze met de elastiek om de hals van de pot. Daarna vullen ze de potten met het juiste aantal knopen. De potten met knopen dienen als snoeppotten of pillenpotjes.

Babyflesjes

Vul een babyflesje met veel witte en enkele blauwe of roze knopen. Zorg ervoor dat alle blauwe of roze knopen verschillend zijn. Laat de kinderen ontdekken hoeveel gekleurde knopen er in het flesje zitten. Dit doen ze door met het flesje te schudden en het te draaien, terwijl de gekleurde knopen geteld worden.

Paaseieren rapen

Geef enkele kinderen een mandje en speel een paasspel. Ga in een kring zitten. De kinderen zetten het mandje voor zich. Leg een groot aantal knopen (paaseieren) in het midden. Om de beurt gooien de kinderen met de kleurendobbelsteen en de stipdobbelsteen en pakken het aantal knopen gelijk aan het aantal gegooide ogen, in de kleur die de kleurendobbelsteen aangeeft. Deze knopen leggen ze in hun mandje. Wanneer een kind 4 gooit, pakt hij vier knopen uit het mandje van een ander en legt deze in zijn eigen mandje. Wie verzamelt de meeste paaseieren?

De graafmachine

Leg tijdens het thema 'bouwen' een spoor van knopen door het lokaal. Laat de kinderen de knopen met een graafmachine opscheppen.

De mooiste bloementuin

Neem twee vellen groen papier. Leg enkele bloemen (van knopen) op het ene vel en vraag de kinderen deze bloemen op het andere vel te spiegelen. Laat de kinderen in tweetallen verder in de 'tuintjes' werken.

Hongerige rups

Geef elk kind een stuk groen chenilledraad. De kinderen gooien met de dobbelsteen en rijen het aantal knopen gelijk aan het aantal gegooide ogen aan de draad. De rups 'eet' en wordt steeds dikker. De kinderen gooien tot de buik van de rups vol is. Teken ogen en een mond op een witte plakcirkel en plak deze op de eerste knoop. Maak voelsprietten van een andere kleur chenilledraad.

Koningskroon

Knip kronen uit geel karton. Laat de kinderen de kronen met gouden en zilveren knopen versieren. Maak een foto van elke kroon. Print de foto's en knip de kronen uit. Plak elke kroon op een vel wit papier. Laat de kinderen zichzelf als koning onder de kroon tekenen.

Verkeersborden

Teken ronde en driehoekige verkeersborden op grote vellen papier. Schrijf hier open getallen in. De kinderen leggen knopen in de getallen. Bied extra uitdaging door de getallen zonder format te laten leggen en de rand van het verkeersbord de juiste kleur te laten geven, natuurlijk ook met knopen. Plak de knopen vast en hang de verkeersborden in het lokaal of bij het verkeerscircuit.

Een fleurig strandlaken

Geef elk kind een effen of gestreepte lap stof of een theedoek. Laat de kinderen de lap omtoveren tot fleurig strandlaken door hem te versieren met knopen (zie foto bladzijde 26). De kinderen leggen rijen knopen, maken een vrolijke rand van knopen, leggen een figuur of leggen reeksen. Wissel af door ook ander materiaal te geven, zoals glasstenen en schelpen.

Blub de vis

Print de opdrachtkaarten *Blub de vis* uit die op praxisbulletin.nl staan. Boven elke vis staat een getal dat aangeeft hoeveel luchtballen de vis blaast. De kinderen maken dit aantal luchtballen door knopen bij de vis te leggen.

En zo bent u het jaar rond. Een jaar vol nieuwe activiteiten waaraan de kleuters enthousiast kunnen werken.

Praxisbulletin.nl

Dit artikel heeft een uitbreiding op praxisbulletin.nl.

Daar zijn opgenomen:

- notenbalken
- opdrachtkaarten *Blub de vis*, *Knopenprikkers* en *Warme wintertruitjes*